

การพัฒนาระบบการออกแบบการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
โดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) สำหรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
ในโครงการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น

A DEVELOPMENT OF A SYSTEM FOR DESIGNING AND MANAGING THE TEACHING AND
LEARNING THAI LANGUAGE USING THE PROFESSIONAL LEARNING COMMUNITY APPROACH
FOR THE STUDENT TEACHERS UNDER THE TEACHERS FOR LOCAL DEVELOPMENT PROJECT

สุภาวรรณ ฤกษ์กำลัง^{1*}

Supawan Ruekamlang

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาองค์ประกอบของระบบการออกแบบการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) สำหรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในโครงการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น 2) พัฒนาระบบการออกแบบการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) สำหรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในโครงการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยได้มาจากการสุ่มแบบเจาะจง แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ 1) กลุ่มชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ได้แก่ นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสาขาวิชาภาษาไทยในโครงการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น จำนวน 9 คน ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 7 คน ครูพี่เลี้ยง จำนวน 9 คน และอาจารย์นิเทศครูคืนถิ่น จำนวน 2 คน พื้นที่ในการทำวิจัย ได้แก่ โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา นครพนม เขต 1 จำนวน 3 แห่ง และโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การมัธยมศึกษา นครพนม เขต 22 จำนวน 4 แห่ง 2) กลุ่มผู้เชี่ยวชาญประเมิน จำนวน 9 คน ซึ่งมีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับหลักสูตรและการออกแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบประเมินระบบการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และแบบประเมินการพัฒนาระบบการออกแบบการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า 1) องค์ประกอบของระบบการออกแบบการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) สำหรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในโครงการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น มีองค์ประกอบ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านปัจจัยนำเข้า ประกอบด้วย หลักสูตร ครู ผู้บริหาร นักเรียน และทรัพยากร ด้านกระบวนการ ประกอบด้วย การวิเคราะห์นักเรียน การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ การกำหนดเนื้อหา การกำหนดวิธีสอน การกำหนดสื่อการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการประเมินผล ด้านผลผลิต ประกอบด้วย นักเรียน และครู และด้านข้อมูลป้อนกลับ ประกอบด้วย การรายงานและข้อเสนอแนะ และการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ โดยประเมินความเหมาะสม ซึ่งผลการประเมินโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน 2) การพัฒนาระบบการออกแบบการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) สำหรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในโครงการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่นระบบมีองค์ประกอบ 6 ด้าน

ได้แก่ ด้านกระบวนการทำงานโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ประกอบด้วย สร้างวิสัยทัศน์และค่านิยมร่วมสร้างภาวะผู้นำร่วม สร้างสรรค์การเรียนรู้ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ผู้เรียน ร่วมกันออกแบบการจัดการเรียนการสอน ด้านปัจจัยนำเข้า ประกอบด้วยหลักสูตร ครู ผู้บริหาร นักเรียน และทรัพยากร ด้านกระบวนการ ประกอบด้วย การวิเคราะห์นักเรียน การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ การกำหนดเนื้อหาการกำหนดวิธีสอน การกำหนดสื่อการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการประเมินผล ด้านผลผลิต ประกอบด้วย นักเรียน (ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น คุณลักษณะที่พึงประสงค์ในหลักสูตร) และครู (ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สามารถจัดการเรียนรู้ โดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ) ด้านข้อมูลป้อนกลับ ประกอบด้วย การรายงานผลและข้อเสนอแนะ และการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ ด้านการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ประกอบด้วย ได้ข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ได้จุดประสงค์การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับมาตรฐาน/ตัวชี้วัด/ข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ได้เนื้อหาในการสอนที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ได้วิธีการสอนที่สอดคล้องกับเนื้อหาและศักยภาพนักเรียน ได้สื่อการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเนื้อหาและวิธีการสอน ได้แผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และได้เครื่องมือประเมินผลที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้/เนื้อหา โดยประเมินการใช้ประโยชน์ ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความถูกต้อง ซึ่งผลการประเมินโดยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน ส่งผลให้ได้ระบบการออกแบบการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

คำสำคัญ: ระบบการออกแบบการจัดการเรียนการสอน ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

Abstract

The purposes of this research were: 1) to study the components of the system for designing and managing the teaching and learning Thai language using the professional learning community approach (PLC) for the student teachers under the teachers for local development project (TLD); and 2) to develop a system for designing and managing the teaching and learning Thai language through the PLC approach for the student teachers under the TLD project. The samples were obtained by a purposive sampling. They were divided into 2 groups: 1) a group of PLC consisting of 9 student teachers of Thai language under the TLD project, 7 school administrators, 9 mentors, and 2 supervisors; and 2) a group of 9 educational assessment experts in curriculum, in Thai language learning management design for the students at the basic education level, and in teaching and learning management using PLC approach. The research areas included 3 primary schools under the Office of Nakhon Phanom Primary Educational Service Area1, and 4 secondary schools under the Office of Nakhon Phanom Educational Service Area22. The instruments were the evaluation forms for Thai language learning management system, and for the development of the system for designing and managing the teaching and learning Thai language. The data was statistically analyzed using means (, standard deviations (S.D.), and percentages.

The results revealed that: 1) the components of the system for designing and managing the teaching and learning Thai language through PLC for the student teachers in TLD project consisted of 4 aspects: input factor covering curriculums, teachers, school administrators, students, and educational resources; procedural aspect comprising student analysis, establishment of learning objectives, content description, choice of instructional strategies, learning materials, learning activities, and learning assessments; product aspect involving students and teachers; and feedback aspect including reports with recommendation, and revision as suggested. The appropriateness dimension of the components was rated at the highest level in all aspects. 2) The development of the system for designing and managing the teaching and learning Thai language through PLC for the student teachers in TLD project demonstrated 6 components: working process using PLC approach including a common vision and values for creating collective leadership, learnings, exchange of knowledge, data collection process, student analysis, and collaboration in planning a learning management design; input factors covering curriculums, teachers, school administrators, and educational resources; procedural components comprising a student analysis, an establishment of learning objectives, a content description, a choice of instructional strategies, learning materials, learning activities, and learning assessments; product component involving students (higher learning achievement, and desirable characteristics as prescribed in the curriculum), and teachers (possession of knowledge and understanding of learning management through PLC approach, and ability in implementation of the learning management developed through PLC approach); feedback component

relating to the report of the results with recommendations, and revision as suggested; and the component of Thai language teaching and learning management through PLC approach involving individual student data, learning objectives in response to the standards/ indicators/ individual student data, the content serving the learning objectives, the pedagogical strategies corresponding to the content and the students' potentiality, learning materials matching with the content and the pedagogical strategies, student-centered learning management plans, methods for creating learning activities on a student-centered basis, and assessment tools meeting the learning objectives and contents. The system was evaluated at the high level for its feasibility, advantages, appropriateness, and correctness resulting in a system for designing and managing teaching and learning in Thai language by using the PLC.

Keywords: teaching system design and learning management, Professional Learning Community (PLC)

¹ผู้ช่วยศาสตราจารย์, มหาวิทยาลัยนครพนม
* E-mail: suteegarn_ps@hontmail.com

ความเป็นมาของปัญหา

การเรียนรู้ในยุคศตวรรษที่ 21 เปลี่ยนไป ซึ่งมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ในระบบการศึกษาที่จำเป็นต้องปรับเปลี่ยนกระบวนการที่สนับสนุนให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงแห่งยุค ส่งผลให้ทิศทางการศึกษาไทยในศตวรรษที่ 21 ต้องมีการปรับเปลี่ยนอย่างจริงจังในประเด็นต่าง ๆ เช่น ด้านเนื้อหา (Subject matter) โดยวิธีการสอนเนื้อหาจะต้องมีความแตกต่างจากในอดีต ซึ่งเนื้อหาให้ครูเป็นผู้สอนเท่านั้น เปลี่ยนเป็นเน้นไปที่นักเรียน โดยเฉพาะการให้นักเรียนได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง ถ้าเป็นผลงานที่ใช้ได้จริงยังเป็นประโยชน์ต่อสังคม ด้านทักษะชีวิต (Life and professional skills) เน้นการพัฒนาทักษะชีวิตเพื่อให้สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น (collaboration Skill) ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อการผสมผสาน อัตลักษณ์ และความสามารถในการสร้างสรรค์ของตนเองและผู้อื่น เข้าด้วยกัน (วิจารณ์ พานิช, 2555)

สภาพการศึกษาไทยโดยเฉพาะแนวคิดด้านการพัฒนาวิชาชีพครูในเชิงนโยบายต่าง ๆ ที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาวิชาชีพครูแบบนอกงานจริง เช่น การอบรม สัมมนา ศึกษาดูงาน และศึกษาต่อ เป็นต้น ซึ่งปรากฏในการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม (2554 – 2558) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตัวบ่งชี้ที่ 6.1 ประสิทธิภาพการดำเนินการของสถานศึกษา ระบุไว้ว่าสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูทุกคนได้รับการพัฒนาในวิชาที่สอน หรือวิชาครูตามที่คุรุสภากำหนดไม่ต่ำกว่า 20 ชั่วโมง ต่อปีการศึกษา (สำนักรับรองมาตรฐานการศึกษา และประเมินคุณภาพการศึกษา, 2555) อีกมุมหนึ่งยังมีหลายโรงเรียนในประเทศไทยที่มีหลักการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นให้นักเรียนเกิดทักษะ และความรู้ที่จำเป็นต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นการจัดการศึกษาที่วางรากฐานในอนาคต สอดคล้องกับประเด็นสำคัญของการจัดการศึกษาในประเทศไทยที่ประสบความสำเร็จ โรงเรียนดังกล่าวในประเทศไทยมีแนวคิดในการพัฒนาวิชาชีพครู โดยมุ่งเน้นการเรียนรู้ร่วมกันบนฐานชุมชนแห่งการเรียนรู้จากการปฏิบัติงานจริง เป็นหลักในการพัฒนาวิชาชีพภายในโรงเรียนมากกว่าการพัฒนาแบบเรียนรู้ นอกงานจริง หลักคิดดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของการสร้างโรงเรียนให้เป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional learning communities) หรือ PLC ที่เน้นการเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพครู โดยเน้นการเรียนรู้ของนักเรียนเป็นหัวใจสำคัญ

กระบวนการออกแบบการเรียนรู้การสอนเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อการสอนของครู ดังที่ Arends (1997) อธิบายว่า สิ่งที่สำคัญต่อวิชาชีพครูและบุคคลที่จะมาประกอบวิชาชีพครู คือ ความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนการสอน และการวางแผนการสอน เนื่องจากการวางแผนการสอนเป็นส่วนที่สำคัญที่สุดของการสอน ซึ่งการวางแผนการสอนทำให้ครูทราบล่วงหน้าว่าจะสอนอะไร เพื่อจุดประสงค์ใด สอนอย่างไร ใช้สื่ออะไร และประเมินผลโดยวิธีใด เป็นการเตรียมตัวให้พร้อมก่อนการสอน ซึ่งการที่ครูได้วางแผนการสอนอย่างถูกต้องตามหลักการย่อมทำให้การสอนครอบคลุมเนื้อหา รวมทั้งทำให้ครูสอนอย่างมีแนวทาง และเป้าหมาย เกิดคุณค่าแก่นักเรียน

การนำแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ซึ่งมุ่งเน้นการรวมตัวกันเป็นกลุ่มของครู เพื่อร่วมมือร่วมพลัง เน้นการเรียนรู้ร่วมกัน พร้อมสะท้อนผลการปฏิบัติอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่องมาใช้ในการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น โดยขอความร่วมมือจากผู้บริหารสถานศึกษา ครูพี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทยในโครงการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น เพื่อให้เกิดการรวมตัวกันเป็นสมาชิกชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษา ซึ่งการรวมตัว ร่วมกัน และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สะท้อนความคิดเกี่ยวกับการออกแบบการเรียนการสอนระหว่างสมาชิกในชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ช่วยให้ทุกคนในกลุ่มได้รับข้อมูลย้อนกลับจากผู้บริหารสถานศึกษา ครูพี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ซึ่งเป็นไปในทิศทางที่สอดคล้องกัน และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับแนวทางในการออกแบบการเรียนการสอนร่วมกับผู้บริหารสถานศึกษา ครูพี่เลี้ยง และอาจารย์นิเทศก์ ซึ่งมี

ประสบการณ์ในการสอน และเข้าใจบริบทในโรงเรียน ช่วยส่งเสริมให้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสามารถเชื่อมโยงระหว่างความรู้ภาคทฤษฎี และการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจพัฒนาระบบการออกแบบการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) สำหรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในโครงการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น เพื่อให้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสาขาวิชาภาษาไทยมีระบบการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยที่เหมาะสม สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน บริบทของสถานศึกษา และพัฒนาการของนักเรียน ทำให้สามารถออกแบบการจัดการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสมมีประสิทธิภาพ ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบของระบบการออกแบบการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) สำหรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในโครงการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น
2. เพื่อพัฒนาระบบการออกแบบการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) สำหรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในโครงการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น

ขอบเขตของการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการพัฒนาตามกรอบของการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยกำหนดขอบเขตในการวิจัย ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา
 - 1.1 ระบบและการพัฒนาระบบ ดังนี้ ระบบ ประกอบด้วย ปัจจัยนำเข้ากระบวนการ ผลผลิต และข้อมูลป้อนกลับ การพัฒนาระบบ ประกอบด้วย การศึกษาองค์ประกอบของระบบ และการออกแบบและประเมินระบบ
 - 1.2 การจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย การวิเคราะห์ผู้เรียน การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ การกำหนดเนื้อหา การกำหนดวิธีสอน การกำหนดสื่อการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และกาประเมินผล
 - 1.3 ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ประกอบด้วย สร้างวิสัยทัศน์และค่านิยมร่วมสร้างภาวะผู้นำร่วม สร้างสรรค์การเรียนรู้ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ผู้เรียน ร่วมกันออกแบบการจัดการเรียนการสอน
2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - 2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ 1) นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สาขาวิชาภาษาไทย จำนวน 55 คน 2) ผู้บริหารสถานศึกษา 40 คน 3) ครูพี่เลี้ยง 55 คน 4) อาจารย์นิเทศก์ครูคืนถิ่น 6 คน
 - 2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้มาจากการสุ่มแบบเจาะจง แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ 1) กลุ่มชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ได้แก่ นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสาขาวิชาภาษาไทยในโครงการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น จำนวน 9 คน ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 7 คน ครูพี่เลี้ยง จำนวน 9 คน และอาจารย์นิเทศก์ครูคืนถิ่น จำนวน 2 คน พื้นที่ในการทำวิจัย ได้แก่ โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา นครพนม เขต 1 จำนวน 3 แห่ง และโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การมัธยมศึกษา นครพนม เขต 22 จำนวน 4 แห่ง 2) กลุ่มผู้เชี่ยวชาญประเมินองค์ประกอบและระบบการออกแบบการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย จำนวน 9 คน ซึ่งมีความเชี่ยวชาญ

เกี่ยวกับหลักสูตรและการออกแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

3. เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ 1) แบบประเมินองค์ประกอบของระบบการออกแบบการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และ 2) แบบประเมินระบบการออกแบบการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสารเพื่อกำหนดองค์ประกอบ เอกสารคู่มือประกอบการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ จากการศึกษา การสังเคราะห์ เอกสารและรายงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.2 สร้างแบบประเมินโดยกำหนดองค์ประกอบที่ส่งผลต่อการออกแบบและพัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อสอบถามความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ แบ่งออกเป็นสองส่วน คือ ส่วนที่หนึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

คำตอบ	คะแนน
เหมาะสมมากที่สุด	5
เหมาะสมมาก	4
เหมาะสมปานกลาง	3
เหมาะสมน้อย	2
เหมาะสมน้อยที่สุด	1

3.3 นำเสนอแบบประเมินที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเพื่อพิจารณาเกี่ยวกับความครอบคลุมและตรงประเด็นในเนื้อหาสาระแล้วปรับปรุงแก้ไขส่วนที่บกพร่อง และเพื่อประเมินองค์ประกอบของระบบการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับนักศึกษาในโครงการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น

3.4 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างแล้ว นำมาวิเคราะห์ โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งได้จากแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ระบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับนักศึกษาในโครงการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น มีเกณฑ์การแปลความหมายข้อมูล ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2553)

ค่าเฉลี่ย	การแปลผล
4.51-5.00	เหมาะสมมากที่สุด
3.51-4.50	เหมาะสมมาก
2.51-3.50	เหมาะสมปานกลาง
1.51-2.50	เหมาะสมน้อย
1.00-1.50	เหมาะสมน้อยที่สุด

วิธีการดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยได้ดำเนินการ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบของระบบการออกแบบการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 2 (ทดลองสอน) ในโครงการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น โดยศึกษาองค์ประกอบจากแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสังเคราะห์องค์ประกอบมาใช้ในการวิจัย และทำการตรวจสอบองค์ประกอบของระบบ โดย

ประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบเชิงทฤษฎี ก่อนนำมาออกแบบระบบการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับนักศึกษาในโครงการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น

ระยะที่ 2 การศึกษาพัฒนาระบบระบบการออกแบบการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 2 (ทดลองสอน) ในโครงการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. การวางแผน

1.1 การสร้างความตระหนักและการยอมรับ ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการโรงเรียน และครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขออนุญาตทดลองใช้ระบบการออกแบบการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับนักศึกษาในโครงการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น พร้อมทั้งอธิบายรายละเอียดของกิจกรรมที่จะต้องขอความร่วมมือจากทางโรงเรียนชี้แจง ให้ความสำคัญ บทบาทหน้าที่ผู้บริหารสถานศึกษา และครูพี่เลี้ยง

1.2 การกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงาน

1.3 การจัดประชุมชี้แจงให้นักเรียน โดยผู้วิจัยร่วมกับผู้บริหารและครูพี่เลี้ยงได้ชี้แจงสร้างความตระหนักและขอความร่วมมือกับนักเรียนทุกคนในการพัฒนาระบบการออกแบบการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับนักศึกษาในโครงการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น

2. ขั้นตอนการปฏิบัติการ มีผลการดำเนินการ ดังนี้

2.1 ผู้บริหาร ครูพี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศ และศึกษานิเทศ สาขาภาษาไทยในโครงการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น ร่วมกันวางแผนการจัดการเรียนรู้ตามระบบย่อย ดังนี้

2.1.1 ระบบย่อยที่ 1 การวิเคราะห์ผู้เรียน

2.1.2 ระบบย่อยที่ 2 การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้

2.1.3 ระบบย่อยที่ 3 การกำหนดเนื้อหา

2.1.4 ระบบย่อยที่ 4 การกำหนดวิธีสอน

2.1.5 ระบบย่อยที่ 5 การกำหนดสื่อการเรียนรู้

2.2 นักศึกษานักศึกษา สาขาภาษาไทยในโครงการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น และครูพี่เลี้ยง ร่วมกันเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ตรวจสอบและปรับปรุงก่อนนำไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้

2.3 นักศึกษานักศึกษา สาขาภาษาไทยในโครงการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น จัดการเรียนรู้ เป็นเวลา 4 สัปดาห์

2.3.1 ระบบย่อยที่ 6 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

2.3.2 ระบบย่อยที่ 7 การประเมินผล

2.4 ผู้บริหาร ครูพี่เลี้ยง และอาจารย์นิเทศครูคืนถิ่น ร่วมกันนิเทศชั้นเรียนทุกสัปดาห์ แล้วร่วมกันทำกิจกรรมทบทวน (After Action Review : AAR) หลังการจัดการเรียนรู้ โดยร่วมสนทนาพูดคุย โดยหมุนเวียนกันไปจนครบทุกโรงเรียน

3. ประเมินผล (E : Evaluation) มีผลการดำเนินการ ดังนี้

การนำระบบการออกแบบการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับนักศึกษาในโครงการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่นไปใช้ศึกษาผล ดังนี้

3.1 นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

3.2 นักเรียนคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

- 3.3 ครูมีความรู้ ความเข้าใจการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพวิชาชีพ
3.4 ครูสามารถจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพได้

ผลการวิจัย

การเสนอผลวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็น 2 ตอน ตามความมุ่งหมายของการวิจัย ดังนี้

1. การศึกษาองค์ประกอบของระบบการออกแบบการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) สำหรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

จากตาราง 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเหมาะสมขององค์ประกอบระบบการออกแบบการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ
จากตาราง 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเหมาะสมขององค์ประกอบระบบการออกแบบการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ

ข้อที่	องค์ประกอบ	องค์ประกอบย่อย	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความเหมาะสม
1	ด้านปัจจัยนำเข้า	1. หลักสูตร 2. ครู 3. ผู้บริหาร 4. นักเรียน 5. ทรัพยากร	4.51	0.50	มากที่สุด
2	ด้านกระบวนการ	1. การวิเคราะห์นักเรียน 2. การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ 3. การกำหนดเนื้อหา 4. การกำหนดวิธีสอน 5. การกำหนดสื่อการเรียนรู้ 6. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 7. การประเมินผล	4.66	0.48	มากที่สุด
3	ด้านผลผลิต	1. นักเรียน 2. ครู	4.71	0.46	มากที่สุด
4	ด้านข้อมูลป้อนกลับ	1. การรายงานและข้อเสนอแนะ 2. การปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ	4.67	0.47	มากที่สุด

จากตาราง 1 พบว่า การประเมินองค์ประกอบของระบบการออกแบบการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีองค์ประกอบ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านปัจจัยนำเข้า ประกอบด้วย หลักสูตร ครู ผู้บริหาร นักเรียน และทรัพยากร ด้านกระบวนการ ประกอบด้วย การวิเคราะห์นักเรียน การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ การกำหนดเนื้อหา การกำหนดวิธีสอน การกำหนดสื่อการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการประเมินผล ด้านผลผลิตประกอบด้วย นักเรียน และครู และด้านข้อมูลป้อนกลับ ประกอบด้วย การรายงานและข้อเสนอแนะ และการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ โดยประเมินความเหมาะสม ซึ่งผลการประเมินโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน

2. การพัฒนาระบบการออกแบบการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) สำหรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในโครงการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น

ตาราง 2 การพัฒนาระบบการออกแบบการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

องค์ประกอบด้านกระบวนการทำงานโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	องค์ประกอบด้านปัจจัยนำเข้า	องค์ประกอบด้านกระบวนการ	องค์ประกอบด้านผลผลิต		องค์ประกอบด้านข้อมูลป้อนกลับ	องค์ประกอบด้านการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)
			นักเรียน	ครู		
1. สร้างวิสัยทัศน์และค่านิยมร่วม	1. หลักสูตร	1. การวิเคราะห์ผู้เรียน	1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น	1. ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	1. การรายงานผลและข้อเสนอแนะ	1. ได้ข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล
2. สร้างภาวะผู้นำร่วม	2. ครู	2. การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้	2. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ในหลักสูตร	2. สามารถจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	2. การปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ	2. ได้จุดประสงค์การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับมาตรฐาน/ตัวชี้วัด/ข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล
3. สร้างสรรค์การเรียนรู้	3. ผู้บริหาร	3. การกำหนดเนื้อหา				3. ได้เนื้อหาในการสอนที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้
4. แลกเปลี่ยนเรียนรู้	4. นักเรียน	4. การกำหนดวิธีสอน				4. ได้วิธีการสอนที่สอดคล้องกับเนื้อหาและศักยภาพนักเรียน
5. เก็บรวบรวมข้อมูล	5. ทรัพยากร	5. การกำหนดสื่อการเรียนรู้				5.1 ได้สื่อการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเนื้อหาและวิธีการสอน 5.2 ได้แผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
6. วิเคราะห์ผู้เรียน		6. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้				6. ได้วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
7. ร่วมกันออกแบบการจัดการเรียนการสอน		7. การประเมินผล				7. ได้เครื่องมือประเมินผลที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้/เนื้อหา

จากตาราง 2 พบว่า ผลการพัฒนาระบบการออกแบบการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มีองค์ประกอบทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ ด้านกระบวนการทำงานโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ประกอบด้วย สร้างวิสัยทัศน์และ

ค่านิยมร่วม สร้างภาวะผู้นำร่วม สร้างสรรค์การเรียนรู้ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ ผู้เรียน ร่วมกันออกแบบการจัดการเรียนการสอนด้านปัจจัยนำเข้า ประกอบด้วย หลักสูตร ครู ผู้บริหาร นักเรียน และทรัพยากร ด้านกระบวนการ ประกอบด้วย การวิเคราะห์นักเรียน การกำหนดจุดประสงค์ การเรียนรู้ การกำหนดเนื้อหาการกำหนดวิธีสอน การกำหนดสื่อการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการประเมินผล ด้านผลผลิต ประกอบด้วย นักเรียน (ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ในหลักสูตร) และครู (ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สามารถจัดการเรียนรู้ โดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ) ด้านข้อมูลป้อนกลับ ประกอบด้วย การรายงาน ผลและข้อเสนอแนะ และการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ ด้านการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ประกอบด้วย ได้ข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ได้จุดประสงค์การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับมาตรฐาน/ตัวชี้วัด/ข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ได้เนื้อหาในการสอน ที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ได้วิธีการสอนที่สอดคล้องกับเนื้อหาและศักยภาพนักเรียน ได้สื่อ การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเนื้อหาและวิธีการสอน ได้แผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้วิธีการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และได้เครื่องมือประเมินผลที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้/ เนื้อหา ส่งผลให้ได้ระบบการออกแบบการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้ชุมชน แห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการประเมินระบบการออกแบบการจัดการ เรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ

ข้อ ที่	รายการ	การใช้ประโยชน์			ความเป็นไปได้			ความเหมาะสม			ความถูกต้อง		
		$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
1	ด้านกระบวนการทำงานโดย ใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทาง วิชาชีพ (PLC)	4.33	0.50	มาก	4.22	0.67	มาก	4.33	0.50	มาก	4.44	0.53	มาก
2	ด้านปัจจัยนำเข้า	4.33	0.50	มาก	4.11	0.60	มาก	4.22	0.44	มาก	4.44	0.53	มาก
3	ด้านกระบวนการ	4.33	0.50	มาก	4.22	0.67	มาก	4.22	0.44	มาก	4.44	0.53	มาก
4	ด้านผลผลิต	4.22	0.44	มาก	4.11	0.60	มาก	4.22	0.44	มาก	4.33	0.50	มาก
5	ด้านข้อมูลป้อนกลับ	4.22	0.44	มาก	4.11	0.60	มาก	4.22	0.44	มาก	4.33	0.50	มาก
6	ด้านการจัดการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย โดยใช้ชุมชนแห่ง การเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	4.22	0.44	มาก	4.11	0.60	มาก	4.22	0.44	มาก	4.33	0.50	มาก

จากตาราง 3 พบว่า ผลการประเมินระบบการออกแบบการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการ เรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ระบบมีองค์ประกอบ 6 ด้าน ได้แก่ ด้าน กระบวนการทำงานโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้าน ผลผลิต ด้านการออกแบบการจัดการเรียนการสอน ด้านข้อมูลป้อนกลับ และด้านการจัดการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โดยประเมินการใช้ประโยชน์ ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความถูกต้อง ซึ่งผลการประเมินโดยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน

อภิปรายผล

1. การศึกษาองค์ประกอบของระบบการออกแบบการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการ เรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) สำหรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูใน

โครงการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น มืองค์ประกอบ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต และด้านข้อมูลป้อนกลับ ซึ่งผลการประเมินความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ผลการประเมินปรากฏเช่นนี้เนื่องจากโรงเรียนมีสังคมที่เป็นระบบเปิด (Open System) ดังที่ทฤษฎีระบบ (Systems Theory) อธิบายว่าแต่ละสิ่งที่อยู่ในจักรวาลไม่ว่าสิ่งเล็กหรือสิ่งใหญ่นั้นเป็นส่วนหนึ่งของระบบ มีคุณสมบัติเป็นระบบ คือ เป็นหน่วยงาน มีผลผลิต มีกระบวนการ มีสิ่งป้อนเข้า มีขอบเขต เป็นส่วนย่อยของอภีระบบ ประกอบด้วย อนุระบบ ผลผลิตรวมของหน่วยระบบเกิดจากการทำงานประสานกันของอนุระบบ และแต่ละสิ่งมีความเป็นหน่วยระบบตามมิติต่าง ๆ กัน ในเวลาเดียวกัน (เฉลียว บุรีภักดิ์, 2544) ซึ่งได้รับอิทธิพลอย่างมากจากสิ่งแวดล้อม ระบบจะต้องอาศัยการติดต่อสัมพันธ์กับบุคคล องค์กรหรือหน่วยงานอื่นๆ ในลักษณะเป็นการแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ซึ่งกันและกัน และผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นมีความสมดุลกัน ระบบเปิดเป็นระบบที่มีชีวิต เป็นองค์รวมของส่วนประกอบต่าง ๆ คุณสมบัติของระบบแสดงคุณภาพหรือคุณลักษณะรวมไม่สามารถย่อหรือลดส่วนไปสู่ชิ้นส่วนหรือองค์ประกอบแต่ละชิ้นได้ ระบบต่าง ๆ จะซ้อนกันเป็นลำดับจากระบบใหญ่มาเป็นระบบย่อย จากระบบย่อยมาสู่ระบบจั่ว (Subsystem) เรื่อย ๆ ไปเป็นชั้น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับ Bertalanffy (1950) ซึ่งนำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของระบบ 4 ประการ ประกอบด้วย 1) ปัจจัยนำเข้า (Inputs) หรือตัวรับเข้า (Receptors) หมายถึง สิ่งที่ต้องใช้ในการดำเนินงานของระบบ ซึ่งในทางสื่อสารอาจจะเปรียบได้กับอวัยวะหรืออินทรีย์ที่ใช้ในการรับรู้ 2) กระบวนการ (Process) หมายถึง ขั้นตอนหรือวิธีดำเนินการเปลี่ยนปัจจัยนำเข้าไปสู่ผลผลิตที่ต้องการ สำหรับการสื่อสารอาจจะเปรียบได้กับกระบวนการทางสมองที่ทำหน้าที่ควบคุมการรับรู้ข่าวสาร (Control Apparatus) 3) ผลผลิต (Output) หรือตัวแสดงผล (Effectors) หมายถึง ผลที่ได้รับจากกระบวนการดำเนินงานของระบบ ซึ่งในทางสื่อสารอาจจะเปรียบได้กับข่าวสาร (Message) โดยได้รับจากกระบวนการควบคุมการรับรู้ข่าวสาร และ 4) ข้อมูลป้อนกลับ (Feedback) หมายถึง การนำผลที่ได้รับจากระบบเป็นข้อมูลย้อนกลับไปสู่ปัจจัยนำเข้าและกระบวนการในลักษณะการป้องกันและควบคุมตนเอง เพื่อรักษาสภาวะสมดุลของระบบ สอดคล้องกับ นิรัชกร ทองน้อย (2556) ซึ่งได้ศึกษาการพัฒนาระบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพในโรงเรียนประถมศึกษา พบว่าระบบการบริหาร งานวิชาการที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต และด้านข้อมูลป้อนกลับ สอดคล้องกับ สุภาวดี อุดรมาตย์ (2557) ซึ่งได้ศึกษาการพัฒนาระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า ระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิตและด้านข้อมูลป้อนกลับสอดคล้องกับ พรเทพ ฐิ์แผน (2546) ซึ่งได้ศึกษาการพัฒนาระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า รูปแบบของระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย โครงสร้างหลัก 4 ด้าน คือ ปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) ผลผลิต (Output) และข้อมูลป้อนกลับ (Feedback)

2. การพัฒนาระบบการออกแบบการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) สำหรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในโครงการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น ระบบเมืองค์ประกอบ 6 องค์ประกอบ ได้แก่ ด้านกระบวนการทำงานโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต ด้านข้อมูลป้อนกลับ และด้านการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ซึ่งผลการประเมินการใช้ประโยชน์ ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความถูกต้อง โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ผลการประเมินปรากฏเช่นนี้เนื่องจากระบบเมืองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กันในการทำหน้าที่จัดการ

เรียนรู้แก่นักเรียนเพื่อให้บรรลุคุณภาพ โดยการมีส่วนร่วมในทุกองค์ประกอบ ส่งผลทำให้การออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามหลักการและแนวทางของระบบที่ประกอบด้วยองค์ประกอบต่าง ๆ มีความสัมพันธ์กันอย่างเชื่อมโยง สอดคล้องกับ สมจิต จันทรฉาย (2557) ซึ่งได้เสนอการพัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้ โดยมีแนวคิดเกี่ยวกับระบบที่นำมาใช้แบ่งได้ 2 ลักษณะ คือ การคิดเป็นระบบ (systematic thinking) และวิธีการเชิงระบบ (system approach) ซึ่งกำหนดองค์ประกอบและการจัดองค์ประกอบของระบบให้มีความสัมพันธ์กันเป็นลำดับขั้นตอน เพื่อนำไปสู่จุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ มีลักษณะเป็นผังการดำเนินงานหรือการทำงานอย่างเป็นลำดับขั้นตอน และวิธีการเชิงระบบ เป็นแนวคิดเชิงปฏิบัติที่ใช้ในการแก้ปัญหาอย่างเป็นลำดับขั้นตอนและสมเหตุสมผลตามกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ และความสัมพันธ์ในเชิงสาเหตุและผล สามารถนำไปใช้ในการตรวจสอบผลลัพธ์ที่ได้ ถ้าหากผลที่ได้ไม่สมบูรณ์สามารถปรับปรุงแก้ไขใหม่จนกว่าจะได้ผลลัพธ์ที่สมบูรณ์ ระบบการจัดการเรียนรู้พัฒนาขึ้นจากการวิเคราะห์องค์ประกอบของการเรียนการสอน และจัดองค์ประกอบเหล่านี้ให้สัมพันธ์กันตามองค์ประกอบเชิงระบบในรูปของตัวป้อนกระบวนการผลิต และข้อมูลป้อนกลับ โดยในทุกขั้นตอนของด้านกระบวนการครูและสมาชิกในเครือข่าย มีการรับรู้และเข้าใจบทบาทและหน้าที่ของตนเอง โดยมีจุดเน้นที่การเรียนรู้ของนักเรียนมีความกระตือรือร้น และมุ่งมั่นในการปฏิบัติงาน ส่งผลต่อการเรียนรู้ นำมาสู่การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยมีการประสานความร่วมมือระหว่างกัน และให้ความเคารพความแตกต่างในการทำงานร่วมกัน ให้ความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ตลอดจนแบ่งปันบทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติงาน ทำการศึกษาแนวคิด และวิธีการที่หลากหลายในการปฏิบัติงาน พร้อมทั้งนำมาปรับปรุงและพัฒนาสู่แนวทางที่ดีที่สุด และนำไปปฏิบัติได้อย่างครอบคลุมทั้งโรงเรียน และแลกเปลี่ยนแนวคิด วิธีการ ประสบการณ์ และความสำเร็จ ตลอดจนยอมรับการนิเทศก์และชี้แนะในการปฏิบัติงานในบรรยากาศที่เป็นมิตร ป้อนกลับ (Feedback)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1.1 ผู้บริหารโรงเรียน ควรศึกษาให้เข้าใจ เห็นประโยชน์และความสำคัญของระบบการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1.2 ครู ควรเข้าใจระบบและให้ความร่วมมือในการดำเนินงานตามระบบอย่างต่อเนื่อง เมื่อนำระบบไปใช้ควรมีความยืดหยุ่น ควรดำเนินการต่อเนื่อง และบูรณาการในการปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาวิจัยเชิงลึกในแต่ละหน่วยระบบย่อยของระบบการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อการปรับปรุงระบบดังกล่าวให้เหมาะสมกับสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

เฉลียว บุรีภักดี. (2544). การวิจัยเชิงระบบ. *วารสารพัฒนศึกษาศาสตร์ ศาสตร์แห่งการเรียนรู้*

และถ่ายทอดพัฒนา, 2(1), 135-145.

นิรัชกร ทองน้อย. (2556). *การพัฒนากระบวนการบริหารวิชาการที่มีประสิทธิภาพในโรงเรียนประถมศึกษา*. (วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

พรเทพ ฐิณ. (2546). *การพัฒนากระบวนการประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย.

วิจารณ์ พานิช. (2555). *วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์วิทยา คู่วิรัตน์.

สุภาวดี อุตระมัตย์. 2557. *การพัฒนาระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*. (วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

สมจิต จันทรฉาย. (2557). *การออกแบบและพัฒนาการเรียนการสอน*. นครปฐม: เพชรเกษมพรินติ้ง กรุป.

สำนักรับรองมาตรฐานการศึกษา และประเมินคุณภาพการศึกษา. (2555). *รายงานการประเมินคุณภาพ ภายนอกสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ.